

Variation in microbiome LPS immunogenicity contributes to autoimmunity in humans

Tommi Vatanen^{1,2,*}, Aleksandar D. Kostic^{1,3,4,*}, Eva d’Hennezel^{5,*}, Heli Siljander^{6,7,8}, Eric A. Franzosa^{1,4}, Moran Yassour¹, Raivo Kolde³, Hera Vlamakis¹, Timothy D. Arthur¹, Anu-Maaria Hämäläinen⁹, Aleksandr Peet¹⁰, Vallo Tillmann¹⁰, Raivo Uibo¹¹, Sergei Mokurov¹², Natalya Dorshakova¹³, Jorma Ilonen^{14,15}, Suvi M. Virtanen^{16,17,18}, Susanne J. Szabo⁵, Jeff Porter⁵, Harri Lähdesmäki², Curtis Huttenhower^{1,4}, Dirk Gevers^{1,23}, Thomas W. Cullen⁵#, Mikael Knip^{6,7,8,19}#, on behalf of the DIABIMMUNE Study Group, and Ramnik J. Xavier^{1,3,20,21}#

Cell, julkaistu verkossa 28.4.2016

Suolen mikrobiomin vaikutus ihmisen autoimmuuniteetin syntyyn

Hygieniahypoteesin mukaan immuunivälitteisten tautien yleistyminen johtuu varhaisten mikrobikontaktien niukkuudesta ja siitä aiheutuvista immunologisen kypsymisen muutoksista. Suolen mikrobistoa ja sen immuuniteettia säätelevää vaikutusta tarkasteltiin kolmen maantieteellisesti lähellä toisiaan sijaitsevan mutta elintasoltaan ja immuunivälitteisten tautien ilmaantuvuudeltaan erilaisen alueen eli Suomen, Venäjän Karjalan ja Viron, lapsipopulaatioissa syntymästä kolmen vuoden ikään saakka. Tutkittuja lapsia oli yhteensä 222.

Suomalais- ja virolaislapsilla suolistomikrobistoa vallitsevien *Bacteroides*-lajien tuottamien lipopolysakkaridien (LPS) synnynnäistä immuuniteettia muokkaavat vaikutukset olivat heikkoja verrattuna venäläislapsilla yleisemmin esiintyvän *Escherichia coli* LPS:n vaikutuksiin. *Bacteroides*-peräinen LPS esti synnynnäisen immuuniteetin viestintäreittejä, endotoksiinintoleranssin kehittymistä sekä *E. coli* tuottaman LPS:n normaaleja immunologisia säätelyvaikutuksia. Suomalais- ja virolaislapsilla LPS:n biosynteesi oli lisäksi aktiivisempaa kuin venäläislapsilla, mikä johti immunologisesti heikokovaihteisemman *Bacteroides*-peräisen LPS:n runsauteen. Eläinkokeissa *E. coli* -peräinen LPS suojaasi diabetekselta hiiriä, joilla oli diabetesriski, toisin kuin *Bacteroides dorei* -peräinen LPS. *B. dorei* -valtaisen suolistomikrobiston on aiemmissa tutkimuksissa todettu liittyvän tyyppin 1 diabetekseen johtavaan taudinkulkuun ihmisillä.

Immuunivälitteisten tautien kehittymisen mekanismit ovat edelleen osin epäselviä. Tämän tutkimuksen perusteella yksilön varhainen

kolonisoituminen immunologisilta vaikutuksiltaan heikolla mikrobistolla johtaa vaimentuneisiin immuunivasteisiin ja poikkeavaan immuuniteetin kehittymiseen. On mahdollista, että nämä muutokset voivat sittemmin johtaa pysyviin immunologisen tasapainon häiriöihin ja lisääntyneeseen alttiuteen sairastua immuunivälitteisiin sairauksiin, kuten atooppisiin tai autoimmuunistaustaisiin tauteihin. Mikäli näiden mikrobiston muutosten syy-yhteys immuunivälitteisten tautien syntyyn voidaan tulevaisuudessa vahvistaa, aukeaa uusia mahdollisuuksia ehkäistä riskiryhmiin kuuluvien immuunivälitteisiä sairauksia. ■

¹Broad Institute of MIT and Harvard, Cambridge, USA; ²Tietotekniikan laitos, Aalto-yliopisto, Espoo; ³Center for Computational and Integrative Biology, Massachusetts General Hospital and Harvard Medical School, Boston, USA; ⁴Department of Biostatistics, Harvard School of Public Health, Boston, USA; ⁵Novartis Institute for Biomedical Research Inc., Cambridge, USA; ⁶Lastenkliniikka, Helsingin yliopisto ja Hyks; ⁷Diabetes- ja lihavuustutkimusohjelma, Tutkimusohjelmayksikkö, Helsingin yliopisto; ⁸Lastenkliniikka, Tays; ⁹Lastentautien yksikkö, Jorvin sairaala, Hyks, Espoo; ¹⁰Department of Pediatrics, University of Tartu, Estonia and Tartu University Hospital, Estonia; ¹¹Department of Immunology, Institute of Biomedicine and Translational Medicine, Centre of Excellence for Translational Medicine, University of Tartu, Estonia; ¹²Ministry of Health and Social Development, Karelian Republic of the Russian Federation, Petrozavodsk, Russian Federation; ¹³Petrozavodsk State University, Department of Family Medicine, Petrozavodsk, Russian Federation; ¹⁴Immunogenetiikan laboratorio, Turun yliopisto; ¹⁵Klinisen mikrobiologian laitos, Itä-Suomen yliopisto, Kuopio; ¹⁶Terveysosasto, Terveystieteiden tutkimuskeskus, Tampereen yliopisto ja Tays; ¹⁷Folkhälsanin tutkimuskeskus, Helsinki; ¹⁸Terveystieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto; ¹⁹Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tiedeyksikkö ja lastentautien tutkimuskeskus, Tampereen yliopisto ja Tays; ²⁰Gastrointestinal Unit and Center for the Study of Inflammatory Bowel Disease, Massachusetts General Hospital and Harvard Medical School, Boston, USA; ²¹Center for Microbiome Informatics and Therapeutics, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, USA

*samanarvoinen osuus; #samanarvoinen osuus